

Список використаних джерел

1. Митний тариф України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#n9>.
2. Пояснення до УКТЗЕД. URL: <https://customs.gov.ua/documents/pro-zatverdzhennia-perekhidnikh-tablits-vid-uktzed-versiyi-2012-r-do-uktzed-versiyi-2017-r-142>.
3. Зовнішня торгівля України із зазначенням основних країн контрагентів / Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua>.
4. Митна справа : підручник / Н.В. Мережко, П.В. Пашко, О.В. Рождественський ; за ред. П.В. Пашка. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 572 с.
5. ДСТУ 2169-93 «Іграшки. Ігри настільні. Загальні технічні умови».- К:Дердстандарт України, 1993.
6. Сайт Будинок іграшок. URL: <https://bi.ua>.
7. Сайт Епіцентр К. URL: <https://epicentrk.ua>.
8. Сайт ROZETKA. URL: <https://rozetka.com.ua/ua>

Робота виконана під науковим керівництвом канд. техн. наук,
доцента ГЛУШКОВОЇ Т. Г.

ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА ДИТЯЧИХ АВТОКРІСЕЛ

**ФОРОСТЯНИЙ С., 2 курс ФТМ ДТЕУ,
спеціальність «Підприємство, торгівля та біржова діяльність»,
освітня програма «Митна справа»**

У статті проаналізовано класифікацію дитячих автокрісел згідно з УКТЗЕД. Визначено критерії, методи та засоби ідентифікації дитячих автокрісел. Наведено результати проведеної товарознавчої експертизи, на основі яких визначено код товарів згідно з УКТЗЕД та підтверджено їх митну вартість.

The article analyzes the classification of children's car seats according to UKTZED. The criteria, methods and means of identification of children's car seats have been determined. The results of the conducted commodity examination are given, based on which the product code according to UKTZED was determined and their customs value was confirmed.

Актуальність теми. Згідно з Правилами дорожнього руху України перевезення дітей до 12-ти років в автомобілі можливе лише при використанні дитячої утримуючої системи. Дитяче автокрісло – це утримуючий пристрій для дитини та найбезпечніше місце в автомобілі. Головне призначення дитячого автокрісла – забезпечити безпеку дитини на випадок ДТП, при екстреному гальмуванні чи при різкому маневрі [1,2]. Воно встановлюється на стаціонарне сидіння автомобіля, оснащене ременями безпеки, щоб надійно утримувати в ньому немовлят і дітей.

Дитячі автомобільні крісла, що реалізуються на ринку України, поділяються на 5 груп, які відрізняються між собою за вагою:

- 0 – для дітей вагою менше 10 кілограм.
- 0+ – для дітей вагою менше 13 кілограм.
- I – для дітей вагою 9-18 кілограм.
- II – для дітей вагою 15-25 кілограм.
- III – для дітей вагою 22-36 кілограм.

Виробники виготовляють автокрісла для дітей різного віку:

«0» і «0+» – з народження дитини до 1 – 1,5 року (автолюльки, автоколибелі).

«0+» і «I» – з народження дитини до 4 – 4,5 років. Такі крісла можуть встановлюватися як по ходу, так і проти руху автомобіля.

«I» – від дев'яти місяців до 4 – 4,5 років.

«II» та «III» – від 3 до 12 років (автокрісла і бустери). Крісла цієї категорії, зазвичай, забезпечуються регульованою спинкою або підголовником.

Найчастіше на ринку зустрічаються автокрісла, в яких ці групи комбінуються між собою, роблячи пристрій більш універсальним для різного віку дитини.

Крім того, автокрісло може бути універсальним (можна використовувати на більшості автомобілів) і напівуніверсальним (схвалено лише для деяких видів автомобілів).

За способом кріплення дитячі автомобільні крісла поділяють на:

- *Кріплення штатним ременем безпеки* – це найпростіший і універсальний варіант кріплення. У каркасі крісла передбачені спеціальні напрямні і пази для правильного розташування ременя. Після установки крісло не гойдається, але ця система не настільки надійна, як більш сучасні аналоги.

- *Isofix* – це стандартні кріплення, які використовуються у всьому світі. Це спеціальні скоби, які вбудовані між сидінням і спинкою. В автокріслі є жорсткі кронштейни з зажимами, які висувуються і фіксуються за ці скоби. Третя точка фіксації – упор в підлогу або додатковий ремінь, який виводиться за спинку. Зараз використовується ще одна подібна система – Latch.

Всі дитячі автокрісла, які продаються в Європі та Україні, повинні відповідати одному із 2 стандартів, ухваленими Європейською економічною комісією ООН: ECE R44/04 чи ECE R129 (i-Size). Вони ставлять перед виробником високі вимоги до міцності конструкції, якості матеріалів, надійності кріплень та передбачають проведення додаткових краш-тестів [3].

Обсяг світового ринку дитячих автокрісел у 2021 році оцінювався в 26157,37 мільйона доларів США, а до 2030 року, за прогнозами, досягне 43110,56 мільйона доларів США, зростаючи на 5,90% у середньому з 2023 до 2030 року.

Європа є найбільшим ринком дитячих автокрісел, це приблизно 27% ринку. Наступним йде Китай, на частку якого припадає близько 23% ринку. Найбільшими виробниками дитячих автокрісел у світі є: Graco, Britax, Recaro, Joyson Safety Systems, Maxi-cosi, Chicco, Combi, Jane, BeSafe, Concord, Aprica, Stokke, Kiddy, Ailebebe, Goodbaby, Babyfirst, Best Baby, Welldon, Belovedbaby, Ganen, ABYY, Leka, Lutule та ін [4].

Розгляд обсягів імпорту та експорту дитячих автокрісел в Україні буде відбуватись в розрізі товарної підкатегорії 9401 80 0000 «інші меблі для сидіння», куди вони саме відносяться згідно з класифікацією за УКТЗЕД. Дані Державної Митної служби України [5] за чотири роки (2018-2021 рр.) показують постійне зростання імпорту (табл.1), що говорить про високий попит на дану продукцію на нашому ринку. Сумарний обсяг імпорту в 2021 році сягнув 15191,192 тис. дол. США, що у 2,5 рази більше, а ніж у 2018 році. У той же час, в 2022 році, з початком повномасштабної війни, імпорт досить суттєво скоротився склавши всього 1605,127 тис. дол. США.

Таблиця 1

Сумарний обсяг імпорту та експорту товарів в розрізі товарної підкатегорії 9401 80 0000 за 2018-2022 роки (тис. дол. США)

Рік	Код товару	Назва	Сумарний обсяг імпорту (вартість), тис. дол. США	Сумарний обсяг експорту (вартість), тис. дол. США
2018	9401 80 00 00	інші меблі для сидіння	6948,293	334,462
2019			11165,393	538,936
2020			13435,964	618,716
2021			15191,192	988,727
2022			1605,127	111,831

Головним чином імпорт цих товарів в Україну здійснювався з таких країн: Китай, Німеччина, Італія, Туреччина, Іспанія та США, причому в середньому 30-35% імпорту складає продукція з Китаю. За минулий 2022 рік обсяг імпорту з Китаю становив 584,190 тис. дол. США (36%), з Німеччини – 269,92 тис. дол. США (16,8%), з Італії – 247,621 тис. дол. США (15,4%) [5].

Оскільки на ринку України реалізуються дитячі автокрісла виключно іноземного виробництва, актуальним питанням є проведення товарознавчої експертизи в митних цілях при імпорті даної продукції з метою запобігання порушення митних правил та зменшення митних платежів, що підлягають нарахуванню та сплаті при митному оформленні товарів.

Об'єктом дослідження є дитячі автокрісла, що імпортуються на митну територію України.

Метою дослідження є проведення товарознавчої експертизи дитячих автокрісел.

Предметом дослідження є обрані критерії, засоби та методи для проведення товарознавчої експертизи дитячих автокрісел.

Для митних цілей митними органами застосовується Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД). Згідно з УКТЗЕД дитячі автокрісла класифікують у Розділі XX «Промислові товари» групі 94 «Меблі; постільні речі, матраци, матрацні основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби», товарній позиції 9401 «Меблі для сидіння (крім включених до товарної позиції 9402), які перетворюються або не перетворюються на ліжка, та їх частини» (табл. 2).

Таблиця 2

Класифікація дитячих автокрісел згідно з УКТЗЕД

Код	Характеристика
Розділ XX	Промислові товари
Група 94	Меблі; постільні речі, матраци, матрацні основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби
9401	Меблі для сидіння (крім включених до товарної позиції 9402), які перетворюються або не перетворюються на ліжка, та їх частини:
9401 80 00 00	- інші меблі для сидіння

До товарної позиції 9401 включаються всі предмети для сидіння включаючи предмети для сидіння для транспортних засобів. Відповідно Пояснень до УКТЗЕД зазначено, що до товарної підкатегорії 9401 80 включаються сидіння безпеки, призначені для перевезення немовлят та дітей, які починають ходити, в моторних транспортних засобах або інших транспортних засобах. Такі знімні сидіння кріпляться до сидіння транспортного засобу за допомогою ременів безпеки та ременю фіксації [6].

Основною метою товарознавчої експертизи дитячих автокрісел, що ввозилися на митну територію України, є перевірка товару вимогам нормативної документації та товаросупровідним документам на такий товар, підтвердження коду згідно з УКТЗЕД та встановлення реальної митної вартості.

Важливим етапом проведення товарознавчої експертизи є ідентифікація товару та обрання критерії, засобів і методів ідентифікації, що дозволяють встановити конкретні ознаки продукції. Отже, для проведення ідентифікаційної експертизи дитячих автокрісел були обрані наступні критерії, засоби та методи, що наведені в табл. 3.

Критерії, засоби та методи ідентифікації дитячих автокрісел

Критерії	Засоби	Методи
Маркування	Товар, товаросупровідні документи (ТСД), Regulation No 44 of the Economic Commission for Europe of the United Nations (ECE R44/04), ROLLOVER TESTED [7,8]	Аналітичний
Розміри, см	ECE R44/04, ROLLOVER TESTED	Вимірювальний
Вага крісла, кг	ECE R44/04, ROLLOVER TESTED	Вимірювальний
Тип встановлення	ECE R44/04, ROLLOVER TESTED	Аналітичний
Система кріплення	ECE R44/04, ROLLOVER TESTED	Аналітичний

Для проведення досліджень було обрано наступні види дитячих автокрісел: зразок №1 – автокрісло Evenflo EveryFit LX, Sawyer, США; зразок №2 – автокрісло Evenflo Symphony Elite Paramount, США; зразок №3 – автокрісло EasyGo Convert Isofix, Польща; зразок №4 – автокрісло Chicco Unico Plus, Італія.

Результати проведення експертизи наведено в табл. 4.

Таблиця 4

Результати експертизи дитячих автокрісел, що імпортувалися в Україну

Показник	Характеристика			
	Зразок №1	Зразок №2	Зразок №3	Зразок №4
Тип автокрісла	автокрісло-бустер	універсальне	універсальне	універсальне
Назва виробу	EVENFLO EVERYFIT LX SAWYER	EVENFLO SYMPHONY ELITE/DLX – PARAMOUNT	EASYGO CONVERT ISOFIX	CHICCO UNICO PLUS
Виробник	EVENFLO COMPANY	EVENFLO COMPANY	EASYGO	CHICCO
Країна виробництва	США	США	Китай	Китай
Країна походження	США	США	Польща	Італія
Розміри, см	63-78 x 49 x 56	62-77 x 52 x 50	62-76 x 53 x 42	60/78x49x57
Вага крісла, кг	10	13,45	6,3	8,8
Ріст дитини, см	40-128	40-128	40-128	40-128
Вікова група	0+/1/2/3	0+/1/2/3	0+/1/2/3	0+/1/2/3
Вік дитини	від народження до 12-ти років	від народження до 12-ти років	від народження до 12-ти років	від народження до 12-ти років
Допустима вага дитини, кг	0-36	0-36	0-36	0-36
Тип встановлення	по ходу руху і проти	по ходу руху і проти	по ходу руху і проти	по ходу руху і проти
Матеріал виготовлення	пластик, текстиль	пластик, текстиль	пластик, льон	пластик, текстиль
Система кріплення	ремні/система IsoFix	ремні/система IsoFix	ремні/система IsoFix	ISOFIX з Top Tether, Side Safety System
Стандарти безпеки	ROLLOVER TESTED	ROLLOVER TESTED	ECE R44/04	ECE R44/04
Ціна за контрактом, грн	5337	5650	4325	4867

Отже, за результатами ідентифікаційної експертизи встановлено відповідність даних, наведених у товаросупровідних документах, в маркуванні товарів та підтверджено код товару згідно з УКТЗЕД 9401 80 00 00 «Меблі для сидіння (крім включених до товарної позиції 9402), які перетворюються або не перетворюються на ліжка, та їх частини: – інші меблі для сидіння».

Одне з питань, яке дозволяє вирішити товарознавча експертиза є підтвердження митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України. Зниження митної вартості товарів являє собою надання недостовірної інформації з метою зниження бази оподаткування або звільнення від сплати митних платежів, що в свою чергу є порушенням митних правил.

Для визначення вартості представлених для дослідження зразків було використано порівняльний підхід, що базується на порівнянні цін на аналогічні товари, вартість яких визначається на підставі цін, що склалися в даний час на ринку. Інформацію про середню ринкову вартість в Україні розраховано на основі даних інтернет-магазинів України (табл. 5).

Таблиця 5

Результати оцінки вартості дитячих автокрісел за провідними торговельними мережами [9-18]

Зразок	Опис товару	Ціна, грн
№1	Автокрісло Evenflo EveryFit LX – Sawyer Країна походження: США	https://rozetka.com.ua – 12499 грн https://brain.com.ua – 11252 грн https://evenflo.com.ua – 12999 грн
Середня ціна		12416 грн
№2	Автокрісло Evenflo Symphony Elite Paramount Країна походження: США	https://rozetka.com.ua – 13999 грн https://babyfan.com.ua – 11999 грн https://karapuzov.com.ua – 13999 грн
Середня ціна		13332 грн
№3	Автокрісло EasyGo Convert Isofix Країна походження: Польща	https://rozetka.com.ua – 10118 грн https://babyup.ua – 9263 грн https://oval.com.ua – 9384 грн
Середня ціна		9588 грн
№4	Автокрісло Chicco Unico Plus Країна походження: Італія	https://rozetka.com.ua – 10990 грн https://chicco.com.ua -10490 грн https://avtokrisla.com – 10490
Середня ціна		10656 грн

Результати аналізу ринкових цін, що зазначені в табл. 5 свідчать про те, що вартість аналогічних універсальних дитячих автокрісел, що реалізуються на ринку України коливається від 9588 до 13332 грн. Враховуючи, що ринкова вартість аналогів представлених на ринку України включає в себе розмір торговельної надбавки, ПДВ, транспортні витрати, витрати на конвертацію валюти, митні платежі тощо, то вартість дитячих автокрісел, що була заявлена в товаросупровідних документах (табл. 4) була не занижена, тобто даний товар ввозиться на митну територію України із вірно задекларованою ціною.

Таким чином, за результатами проведеної товарознавчої експертизи дитячих автокрісел було підтверджено код товару згідно з УКТЗЕД 9401 80 00 00 та митну вартість, яка слугує основою для оподаткування товарів при переміщенні через митний кордон України в режимі імпорту.

Список використаних джерел

1. Про Правила дорожнього руху: Постанова КМУ від 10 жовтня 2001 року № 1306. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF#Text> (дата звернення 03.06.2023)
2. Безкаркасні автокрісла та їх особливості. URL: <https://mamaluk.ua/bezkarkasni-avtokrisla-ta-yikh-osoblivosti> (дата звернення 04.06.2023)
3. Види і класифікація автомобільних крісел для дітей. URL: https://zhabenya.com.ua/index.php?route=information/news&news_id=9 (дата звернення 06.06.2023)
4. Baby Car Seat Market Share, Size & Forecast Report, 2023 URL: <https://www.gminsights.com/industry-analysis/baby-car-seat-market> (дата звернення 07.06.2023)
5. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <https://bi.customs.gov.ua/trade/#/imex> (дата звернення 15.06.2023)
6. Пояснення до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності. URL: <https://customs.gov.ua/documents/pro-zatverdzhennia-perekhidnikh-tablits-vid-uktzed-versiyi-2012-r-do-uktzed-versiyi-2017-r-142> (дата звернення 22.06.2023)
7. Regulation No 44 of the Economic Commission for Europe of the United Nations (UN/ECE) URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:233:0095:0210:en:PDF#:~:text=This%20Regulation%20applies%20to%20child,or%20with%20side%2Dfacing%20seats.> (дата звернення 23.06.2023)
8. Simulation tests of roll-over protection structure URL: https://www.researchgate.net/publication/235425523_Simulation_tests_of_roll-over_protection_structure (дата звернення 23.06.2023)
9. Uniform provisions concerning the approval of restraining devices for child occupants of powerdriven vehicles ('Child Restraint Systems')
10. Інтернет-магазин Rozetka. URL: <https://rozetka.com.ua/ua/detskie-avtokresla/c83687/> (дата звернення 27.06.2023)
11. Інтернет-магазин Brain. URL: https://brain.com.ua/ukr/Avtokrisla_i_aksesuari-c1280/ (дата звернення 27.06.2023)
12. Інтернет-магазин Besell. URL: <https://evenflo.com.ua/avtokrislo-evenflo-everyfitlx-olympus-032884200825/> (дата звернення 27.06.2023)
13. Інтернет-магазин Babyfan. URL: <https://babyfan.com.ua/ua/catalog/avtokresla> (дата звернення 27.06.2023)
14. Інтернет-магазин Karapuzov. URL: <https://karapuzov.com.ua/uk/avtokresla/> (дата звернення 27.06.2023)
15. Інтернет-магазин Babyup. URL: <https://babyup.ua/avtokrisla/> (дата звернення 27.06.2023)
16. Інтернет-магазин Oval. URL: <https://oval.com.ua/uk/14-dityachi-avtokrisla> (дата звернення 27.06.2023)
17. Інтернет-магазин Chicco. URL: <https://chicco.com.ua/ua/kolyaski-i-avtokresla/avtokresla/sort-discount-desc> (дата звернення 27.06.2023)
18. Інтернет-магазин Avtokrisla. URL: <https://rozetka.com.ua/ua/detskie-avtokresla/c83687/> (дата звернення 27.06.2023)

Робота виконана під науковим керівництвом канд. техн. наук,
доцента МАРЧУК Н. Б.